

PREPORUKA BROJ 163

O PROMOCIJI KOLEKTIVNOG PREGOVARANJA, 1981.

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada koju je u Ženevi sazvao Administrativni savjet Međunarodnog biroa rada, i koja se sastala 03. juna 1981. godine na svom 67. zasjedanju, i

Budući da je odlučila da usvoji izvjesne prijedloge koji se odnose na promovisanje kolektivnog pregovaranja, pitanje koje predstavlja četvrtu tačku dnevnog reda zasjedanja, i

Budući da je odlučila da ti prijedlozi budu u obliku preporuke koja dopunjava Konvenciju o pravima radnika na kolektivno pregovaranje, 1981.,

Usvaja dana devetnaestoga juna hiljadu devet stotina i osamdeset prve godine, sljedeću preporuku koja može biti nazvana Preporuka o kolektivnom pregovaranju, 1981.:

I. METODI PRIMJENE

1. Odredbe ove preporuke se mogu primjenjivati nacionalnim zakonima ili propisima, kolektivnim sporazumima, dodjelama arbitraže ili bilo kojim drugim načinom koji je saglasan nacionalnoj praksi.

II. SREDSTVA PROMOVISANJA KOLEKTIVNOG PREGOVARANJA

2. U onoj mjeri koliko je to potrebno, trebali bi se preduzeti mjere koje su prilagođene nacionalnim uslovima da bi se olakšalo, uspostavljanje i rast, slobodnih, nezavisnih, i reprezentativnih organizacija poslodavaca i radnika.

3. Ukoliko je primjerno i potrebno, trebale bi se preduzeti mjere koje odgovaraju nacionalnim uslovima tako da –

(a) se priznaju reprezentativne organizacije poslodavaca i radnika u svrhe kolektivnog pregovaranja;

(b) u zemljama u kojima nadležni organi primjenjuju postupke za priznavanje organizacija radi određivanja organizacija kojima se dodjeljuje pravo da kolektivno pregovaraju, takvo određivanje se temelji na prethodno uspostavljenim i objektivnim kriterijumima u pogledu reprezentativnog karaktera organizacije, ustanovljenog u konsultaciji sa reprezentativnim organizacijama poslodavaca i radnika.

4. (1) Ukoliko je potrebno, trebaju se preduzeti mjere prilagođene nacionalnim uslovima, tako da je kolektivno pregovaranje moguće na svim nivoima, uključujući nivoe ustanova, preduzeća, grane djelatnosti, industrije, ili regionalne ili nacionalne nivoe.

(2) U zemljama gdje se kolektivno pregovaranje odvija na nekoliko nivoa, strane u pregovorima bi trebalo da obezbijede koordinaciju između tih nivoa.

5. (1) Strane u kolektivnom pregovaranju trebaju da preuzimaju mjere tako da njihovi pregovarači, na svim nivoima, imaju mogućnost da prime odgovarajuću obuku.

(2) Javni organi mogu organizacijama radnika i poslodavaca pružiti pomoć kod obuke takve vrste na njihov zahtjev.

(3) Osnovne organizacije radnika i poslodavaca trebale bi da odrede sadržaj i nadzor nad programima takve obuke.

(4) Takva obuka treba da se odvija bez nanošenja štete pravu organizacija radnika i poslodavaca da izaberu svoje predstavnike u svrhu kolektivnog pregovaranja.

6. Strane u kolektivnom pregovaranju treba da obezbijede svojim pregovaračima mandat potreban za vođenje i zaključivanje pregovora, što je predmet konsultacija u njihovim odnosnim organizacijama.

7. (1) Mjere koje su prilagođene nacionalnim uslovima, se trebaju preduzeti, ukoliko je potrebno, tako da strane imaju pristup informacijama koje su potrebne za sadržajno vođenje pregovora.

(2) U tu svrhu –

(a) javni i privatni poslodavci trebaju da na zahtjev organizacija radnika učine dostupnim takve informacije o ekonomskoj i socijalnoj situaciji pregovaračke jedinice i preduzeća kao cjeline, onoliko koliko je potrebno za sadržajne pregovore; tamo gdje bi objavljivanje nekih informacija moglo naškoditi preduzeću, onda njihovo objavljivanje može biti uslovljeno obavezom da će se one smatrati povjerljivim u onoj mjeri u kojoj je to potrebno; o informacijama koje su dostupne mogu se dogovoriti strane u kolektivnom pregovaranju;

(b) Ukoliko je potrebno, javne vlasti trebaju učiniti dostupnim takve informacije o cjelokupnoj ekonomskoj i socijalnoj situaciji u zemlji i odnosnoj grani djelatnosti, u onoj mjeri u kojoj objavljivanje takvih informacija neće biti štetno po nacionalni interes.

8. Trebale bi se preduzimati mjere koje su prilagođene nacionalnim uslovima, ukoliko je to potrebno, tako da postupci za rješavanje radnih sporova pomognu stranama da iznađu rješenje i između sebe riješe spor, bilo da se radi o sporu koji je nastao tokom pregovora o sporazumima, bilo da se radi o sporu koji je nastao u vezi sa tumačenjem i primjenom sporazuma ili, nekom koji je obuhvaćen Preporukom o ispitivanju pritužbi, 1967.

III. ZAVRŠNA ODREDBA

9. Ova preporuka ne revidira ni jednu postojeću Preporuku.